

Straatintimidatie 2024

Herhalingsonderzoek

3 juni 2024

Gemeente Almere

3. Inleiding

5. De slachtoffers

7. Hot spots en hot times

10. Gevoelens

13. Gevolgen voor gedrag

15. De daders

16. Melding en aanpak

22. Samenvatting

Inleiding

Gemeente Almere maakt vanaf 2021 deel uit van het project Safe Streets van UN-Women. Het streven is om van Almere een Safe Streets gemeente te maken. In een Safe Streets gemeente worden problemen rond seksuele en andere vormen van intimidatie van vrouwen, meisjes, LHBTIQA+ en mensen met een beperking aangepakt. Onder andere door middel van onderzoek, bewustwordingscampagnes en maatregelen in de openbare ruimte. Het uiteindelijke doel is om problemen rond straatintimidatie in de openbare ruimte en uitgaansgebied aan te pakken zodat inwoners zich zonder angst voor seksuele of andere vormen van intimidatie in de openbare ruimte kunnen bewegen.

Onderzoeksvraag

In 2019 heeft Onderzoek & Statistiek onderzoek gedaan naar de aard en omvang van straatintimidatie in Almere. Dit onderzoek is een herhaling van het onderzoek Straatintimidatie 2019. De onderzoeksvraag van dit onderzoek luidt:

“Wat is de omvang en aard van straatintimidatie in Almere in het algemeen en in vergelijking met de vorige meting in 2019?”

Definitie en steekproef

Straatintimidatie komt in vele vormen voor: ongewenst aanraken, hinderlijk achterna lopen, bespugen, uitjouwen of uitschelden. Het kan gebeuren op straat, in het openbaar vervoer of in een voor publiek toegankelijk gebouw, zoals een bibliotheek, zwembad of in de horeca. Ook seksueel getinte opmerkingen, naropen, sissen of nafluiten worden als straatintimidatie gezien. Het is subjectief: wat intimiderend is voor de een, is dat niet voor de ander. En dit overkomt niet alleen meisjes of vrouwen.

Daarom is de enquête naar ongeveer 10.000 Almeerders gestuurd, mannen en vrouwen tussen de 16 en 85 jaar. Er is een steekproef getrokken uit de Almeerse BRP, met een oversampling op jongeren. De verwachting is dat straatintimidatie vooral jongere Almeerders overkomt. Er is gekozen voor een grote steekproef om de kans te vergroten dat er ook respondenten tussen zitten uit de LHBTIQA+-community en mensen met een zichtbare beperking. De verwachting is dat deze groepen vaker slachtoffer zijn van straatintimidatie.

De enquête

Het is een herhalingsonderzoek, de vragenlijst uit 2019 is met twee vragen uitgebreid. Dit zijn vragen over de geschatte leeftijd van de dader(s) en de reden waarom er geen aangifte is gedaan.

In maart 2024 is de vragenlijst online uitgezet onder de Almeerse bevolking (16 jaar en ouder). Om de respons te verhogen is de vragenlijst ook via een open link in te vullen voor Almeerders die geen uitnodiging hebben ontvangen. Via social media is deze open link verspreid. Zie figuur 1 voor een vergelijking tussen de bevolking van Almere en de respons per bron.

Figuur 1: Respons naar bron

Leeftijd	Almere % (2023)	Onderzoek totaal (n=1325)	BRP (n=942)	Open link (n=383)
15 t/m 29 jaar	22%	20%	20%	20%
30 t/m 44 jaar	26%	27%	27%	27%
45 t/m 64 jaar	32%	33%	31%	38%
65 jaar en ouder	20%	20%	22%	15%

De respondenten

In totaal is ruim 37% van de respondenten een man en 61% een vrouw. Dat wijkt af van de totale bevolking van Almere, waarbij de ondervraagde leeftijdscategorie voor 49% uit mannen en 50% uit vrouwen bestaat (zie figuur 2). Per leeftijdsgroep gezien ligt het aandeel mannen dat gereageerd heeft alleen bij de 65-plussers ongeveer gelijk aan het stedelijke aandeel. Vrouwen hebben naar verhouding weer vaker de enquête ingevuld.

Dat met name vrouwen hebben gereageerd is waarschijnlijk het gevolg van de zogeheten 'self reporting bias', waarbij de bereidheid om een enquête in te vullen groter is onder personen die straatintimidatie hebben meegemaakt. Om op basis van de uitkomsten van de enquête uitspraken te doen die representatief zijn voor de Almeerse bevolking, is er daarom gewogen op leeftijd en geslacht. Dit houdt in dat de antwoorden van de groepen die oververtegenwoordigd zijn in de respons minder sterk mee tellen en de antwoorden van de groepen die ondervertegenwoordigd zijn zwaarder mee tellen. Tenzij anders aangegeven zijn de cijfers in deze rapportage de gewogen cijfers.

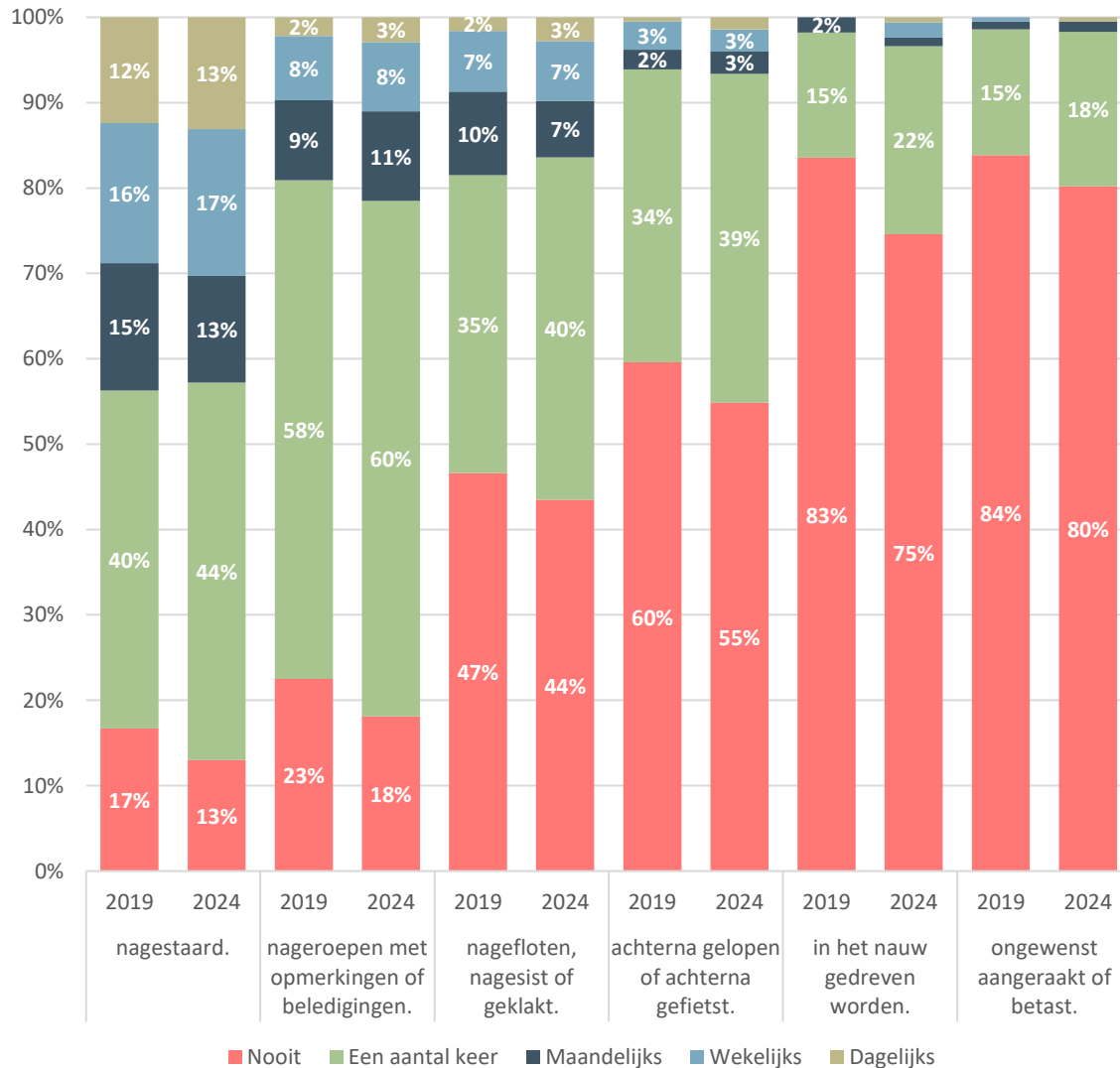

Figuur 2: Leeftijdsofbouw en geslacht populatie versus respondenten

	Almeerse populatie			Respondenten			Anders/wil ik niet zeggen	Totaal
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal		
15 t/m 29 jaar	11%	11%	22%	6%	14%	1%	20%	
30 t/m 44 jaar	13%	13%	26%	8%	18%	1%	27%	
45 t/m 64 jaar	15%	16%	32%	13%	19%	0%	33%	
65 jaar en ouder	10%	10%	20%	10%	10%	0%	20%	
Totaal	49%	50%		37%	61%	2%	1319	

De slachtoffers

Figuur 3: Hoe vaak bent u dan in de afgelopen 12 maanden in Almere door iemand op straat, in het openbaar vervoer of een voor publiek toegankelijk gebouw ... (n=488)

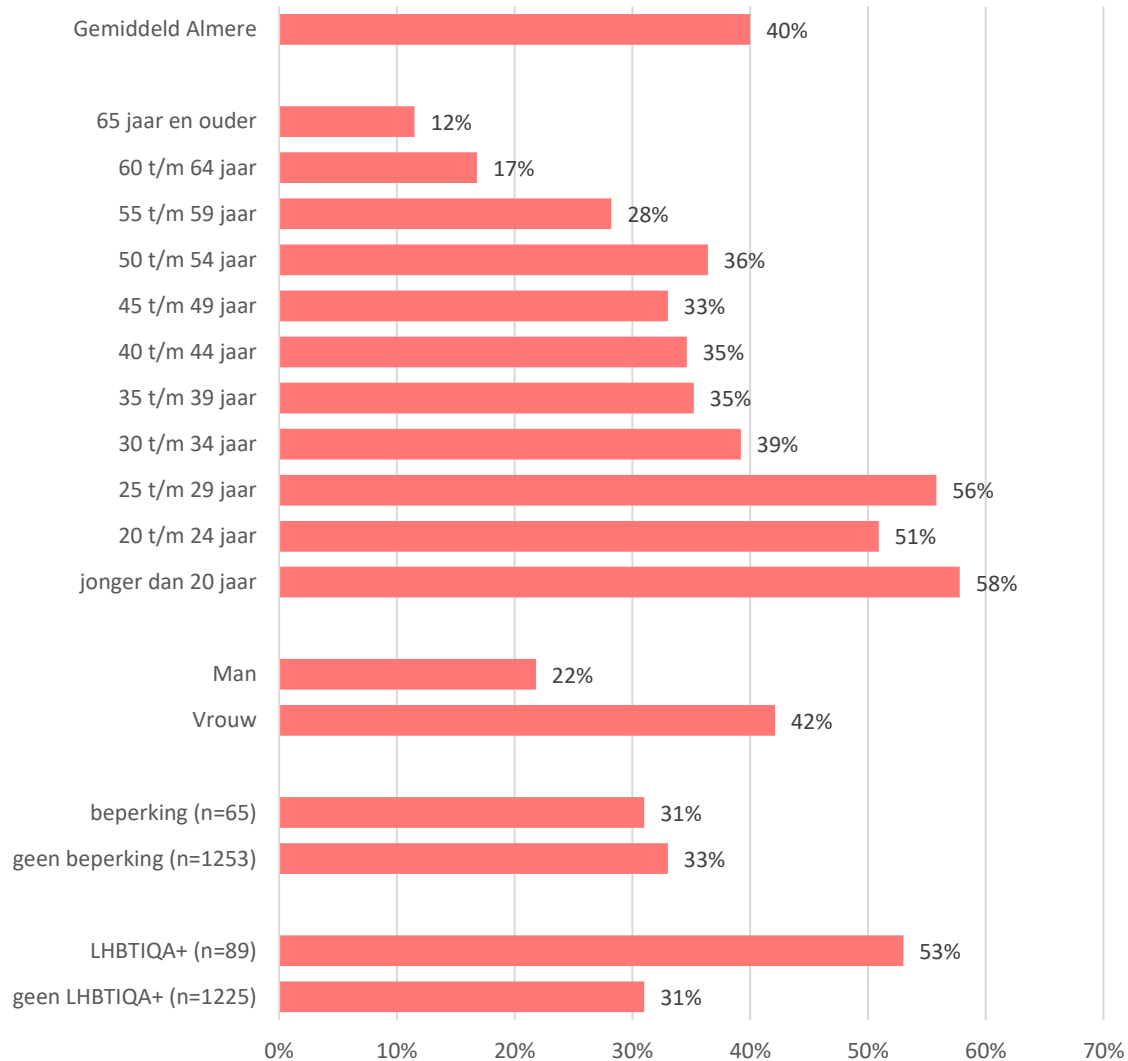
Om de omvang van de straatintimidatie in beeld te brengen is aan de respondenten gevraagd of ze de afgelopen twaalf maanden te maken hebben gehad met een vorm van straatintimidatie in Almere.

Bij de vorige meting in 2019 gaf 24% van de respondenten aan wel eens met een vorm van straatintimidatie te maken te hebben gehad, in 2024 is dit gestegen naar 40%. Een mogelijke verklaring is de toegenomen maatschappelijke aandacht voor grensoverschrijdend gedrag. Deze stijging is ook te zien bij Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag die het Centraal Bureau voor de Statistiek uitvoerde in opdracht van het WODC. Het publieke debat hierover kan invloed hebben gehad op de manier waarop mensen seksuele intimidatie en seksueel geweld zien en ook met terugwerkende kracht ervaren.

Nagestaard worden en nageroepen worden met opmerkingen of beledigingen zijn de meest voorkomende vormen van straatintimidatie (zie figuur 3). 'Een aantal keer per jaar' is de meest voorkomende frequentie

De slachtoffers

Figuur 4: Ja, een van deze vormen heb ik meegemaakt (n=1319)

Het zijn vooral jonge mensen die te maken krijgen met straatintimidatie (zie figuur 4). Onder de 30 jaar heeft meer dan de helft van de respondenten te maken gehad met een van de vormen van straatintimidatie.

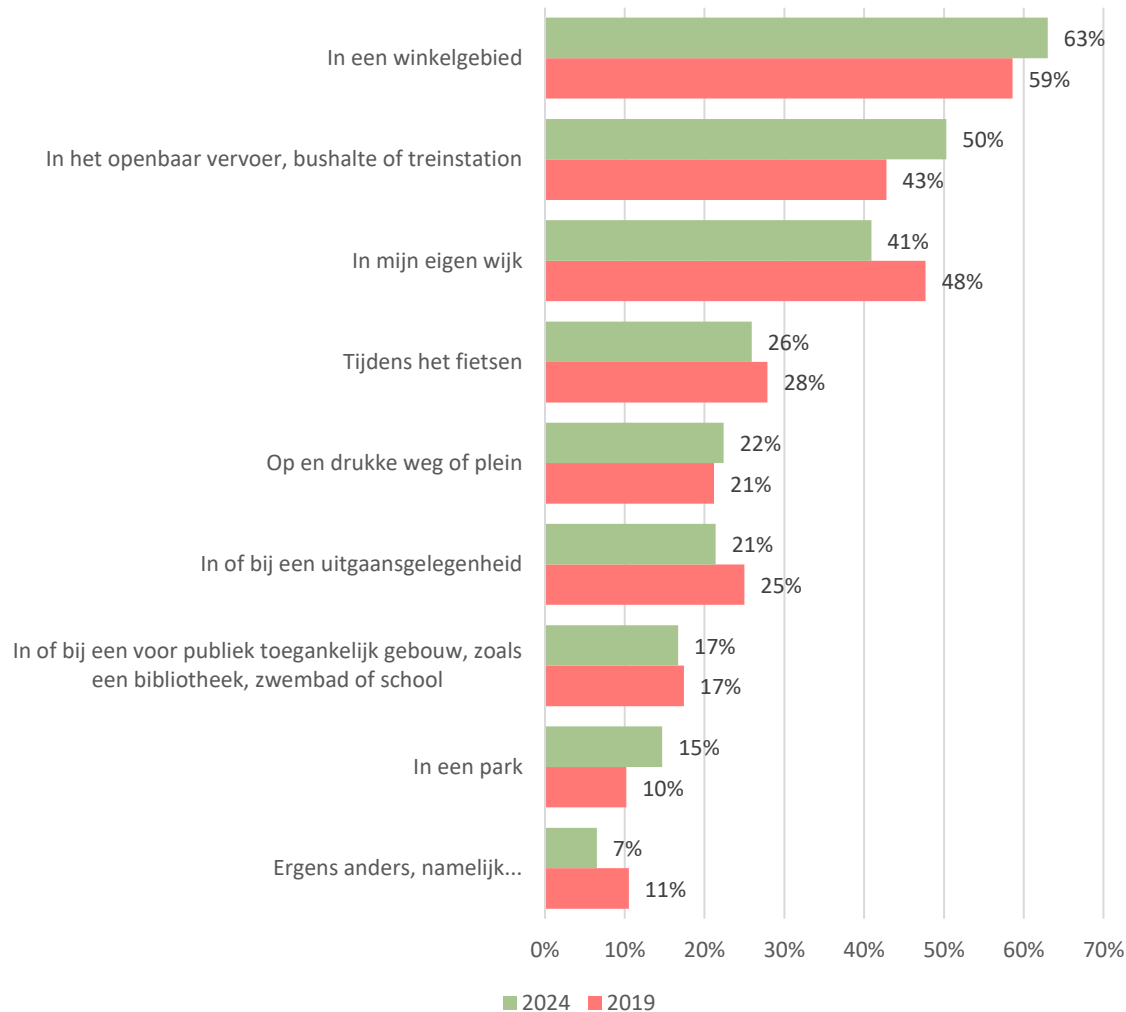
Meer vrouwen dan mannen geven aan straatintimidatie te hebben meegemaakt. Bij beide groepen is het percentage gestegen. In 2019 gaf 15% van de mannen aan een van de vormen van straatintimidatie te hebben meegemaakt, in 2024 is dit 22%. Bij de vrouwen is dit gestegen van 33% in 2019 naar 42% in 2024.

De respondenten met een zichtbare beperking worden net zo vaak lastig gevallen als mensen zonder beperking.

Er is een verschil tussen de respondenten die behoren tot de LHBTIQA+-community, zij worden vaker lastig gevallen dan de respondenten die aangeven niet tot deze community te behoren.

Hot spots en hot times

Figuur 5: Kunt u aangeven waar dit in Almere is gebeurd?
(meerdere antwoorden mogelijk, n=547)

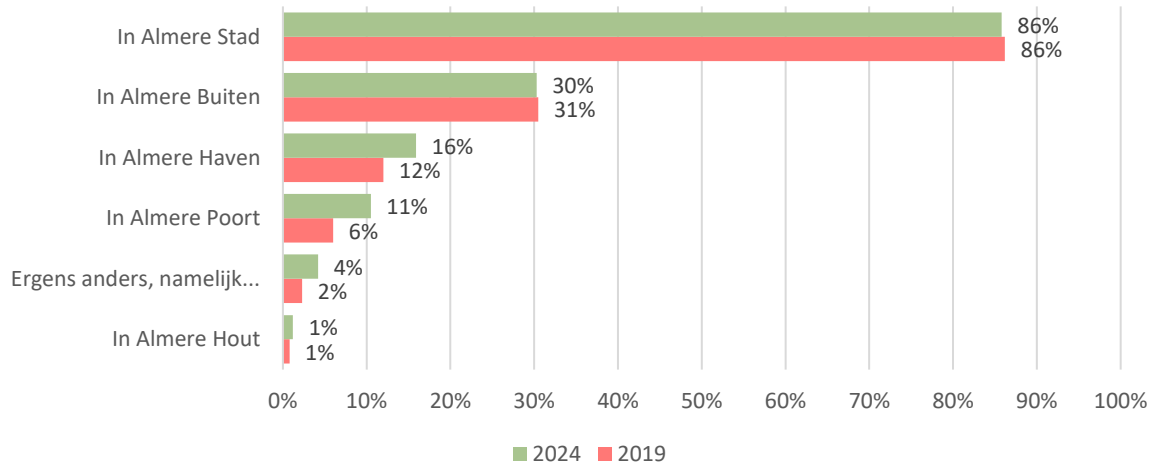

De meeste respondenten ondervinden straatintimidatie in een winkelgebied (zie figuur 5). Ook in het openbaar vervoer, bushalte of treinstation en in de eigen wijk worden mensen lastig gevallen.

Zeven procent zegt (ook) ergens anders lastig gevallen te worden, dit varieert van op de werkplek, bij supermarkten, parkeerplaatsen tot scholen.

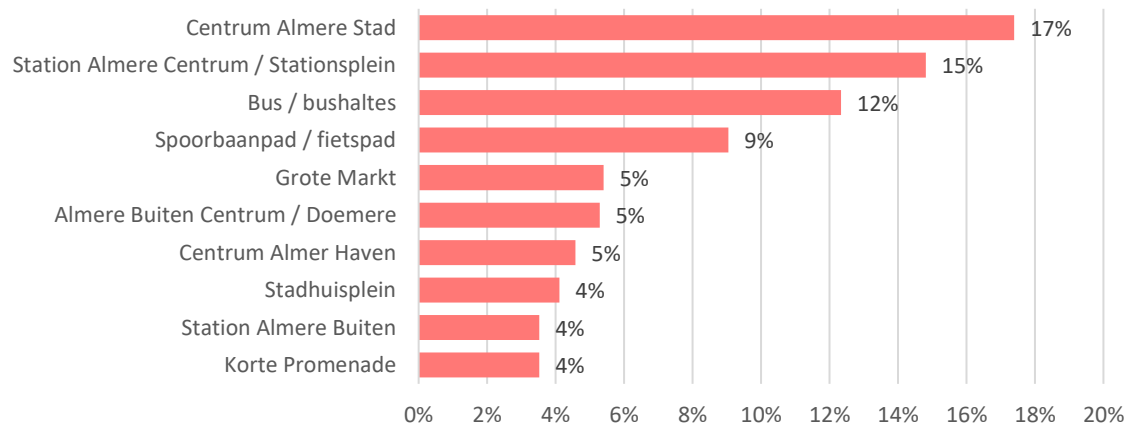
Hot spots en hot times

Figuur 6: Kunt u aangeven in welk stadsdeel van Almere dit is gebeurd?
(meerdere antwoorden mogelijk, n=547)

Figuur 6 laat zien in welk stadsdeel de respondenten straatintimidatie ervaren. Almere Stad staat boven aan (86%), net als in de vorige peiling in 2019. Gevolgd door Almere Buiten (30%) en Almere Haven (16%).

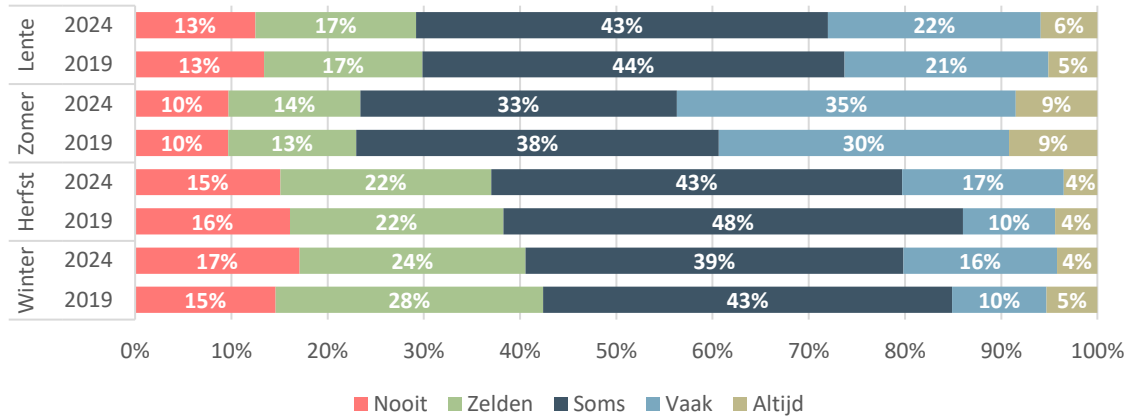
Figuur 7: Top 10 locaties straatintimidatie in Almere (meerdere antwoorden mogelijk, n=547)

In het centrum van Almere Stad wordt de meeste straatintimidatie ervaren. Uit de antwoorden van de respondenten blijkt wel dat sommigen de definitie van straatintimidatie ruim opvatten. Ook de overlast van verwarde en/ of verslaafde mensen vallen hieronder, of hufferig gedrag op het fietspad.

Hot spots en hot times

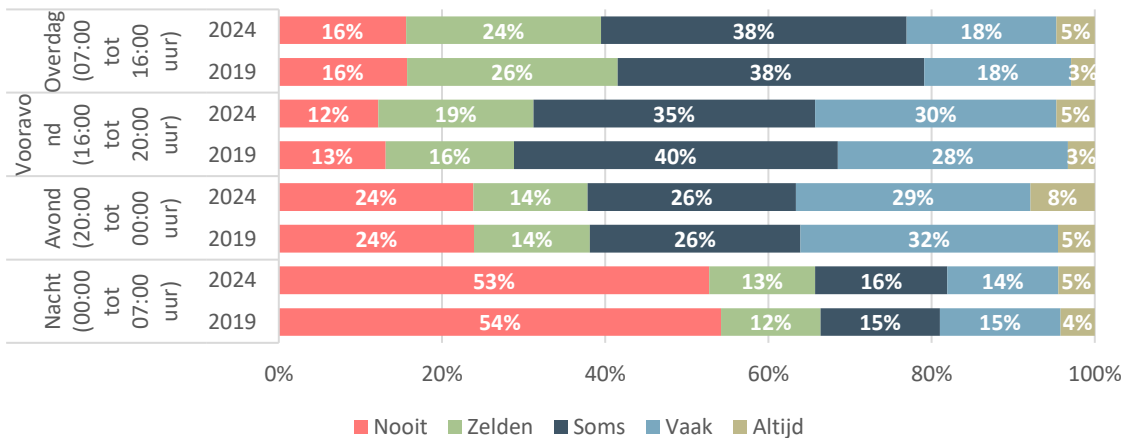
Figuur 8: Kunt u aangeven in welk seizoen in het afgelopen jaar u dit heeft meegemaakt? (n=449)

Straatintimidatie komt niet in alle jaargetijden evenveel voor, maar er zijn ook geen momenten waarop het helemaal afwezig is, zie figuur 8. Dit beeld werd al in 2019 geschetst en vier jaar later verschillen de percentages niet heel erg veel.

De respondenten zeggen in de lente en in de zomer het meeste last te hebben van straatintimidatie. In de zomer ervaart 35% vaak en 9% altijd overlast en in de lente ervaart 22% vaak en 6% altijd overlast. Hoewel de overlast vooral in de zomer en in de lente wordt ervaren geeft 17% van de respondenten aan in de herfst en 16% in de winter ook vaak overlast te ervaren en 4% altijd, zowel in de herfst als in de winter.

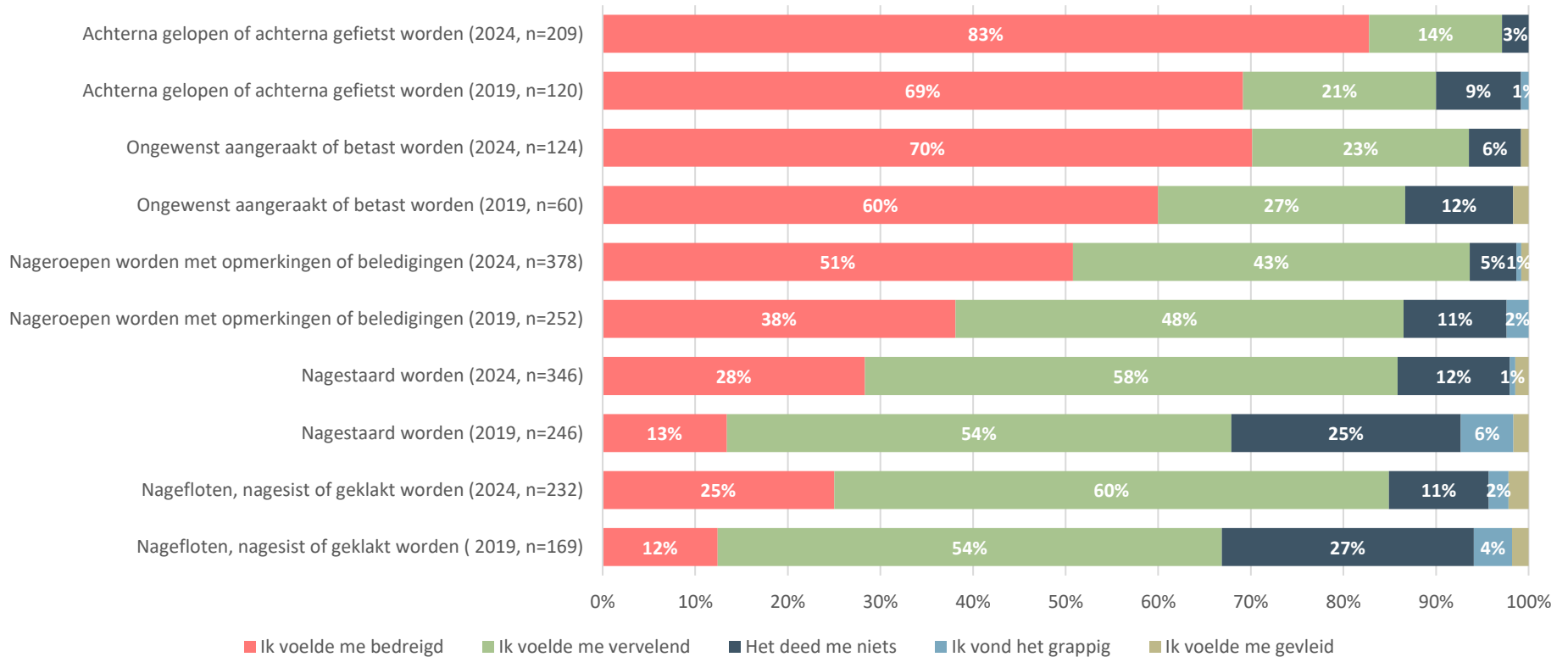
Figuur 9: Kunt u aangeven op welk tijdstip in het afgelopen jaar u dit heeft meegemaakt? (n=418)

Ook de tijdstippen wijken niet veel af van de vorige peiling in 2019. Straatintimidatie wordt het meest meegemaakt in de avond, 29% van de respondenten geeft aan dan vaak last te hebben van straatintimidatie en 8% heeft dan altijd last (zie figuur 9). Straatintimidatie komt het minst voor in de nacht, 14% geeft aan dat het vaak voorkomt en 5% altijd.

Gevoelens

Figuur 10: Wat deden deze ervaringen met u?

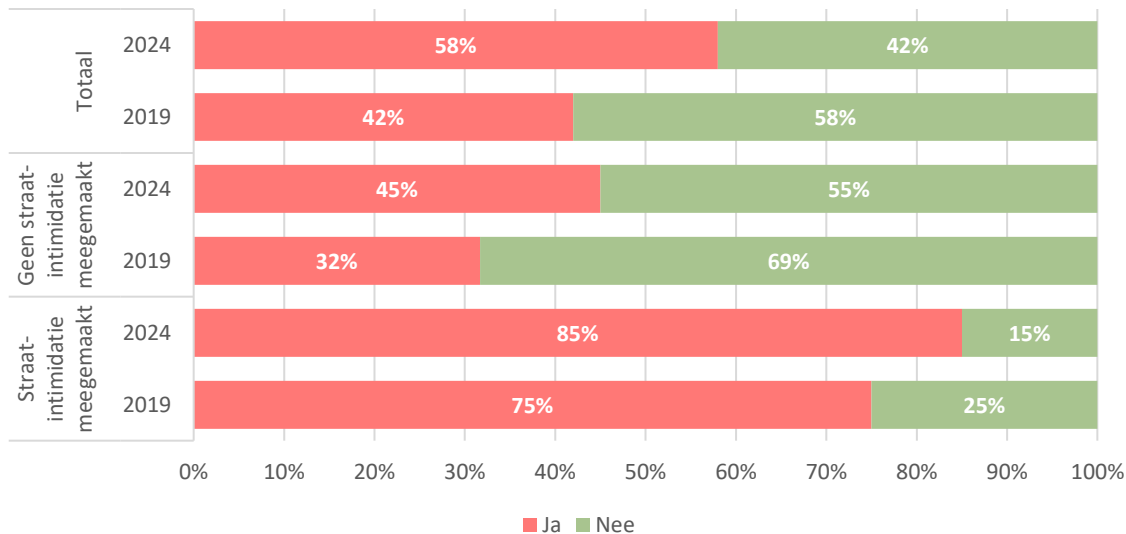

Niet elke vorm van straatintimidatie komt even vaak voor. De ernstige vormen van straatintimidatie, zoals ongewenst aangeraakt of betast worden en achterna gelopen of achterna gefietst worden komen minder voor dan de andere vormen. De ernstige vormen van straatintimidatie worden door de respondenten naar verhouding vaker als bedreigend ervaren. Zo zegt 83% van de respondenten die achterna gelopen of achterna gefietst zijn dat zij zich bedreigd voelden (zie figuur 10). In 2029 was dit 69%. Het verschil kan verklaard worden doordat het meer

respondenten is overkomen, maar daar is verder onderzoek voor nodig. Nageroepen worden, nagestaard worden of nagefloten worden vinden de meeste respondenten vervelend. Weinig respondenten vinden het grappig of voelen zich geveild, bij welke vorm van straatintimidatie dan ook.

Gevoelens

Figuur 11: Voelt u zich wel eens onveilig in Almere (n=989)

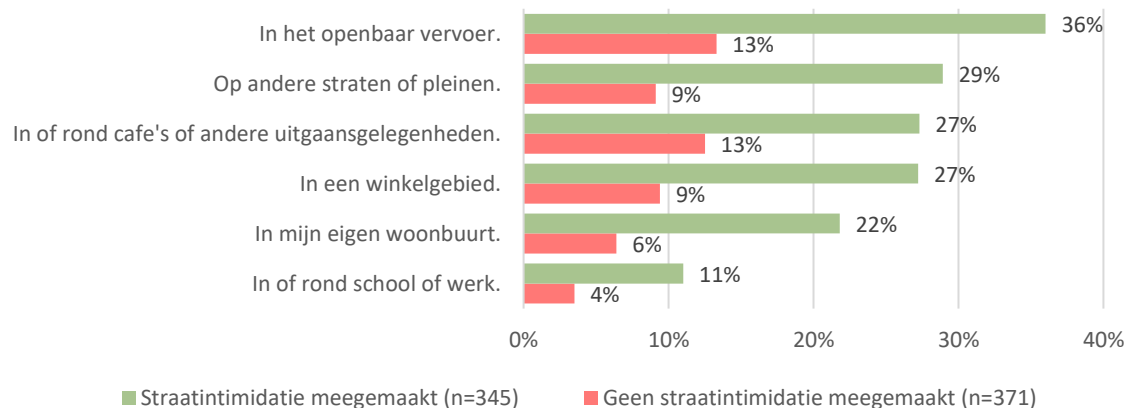

Op de vraag 'Voelt u zich wel eens onveilig in Almere' antwoordt 58% met 'ja'; 42% voelt zich wel veilig in Almere en beantwoordt deze vraag met 'nee'. Bij de vorige peiling voelde 42% zich wel eens onveilig in Almere en 58% veilig.

De respondenten die een vorm van straatintimidatie meemaakten, voelen zich onveilig in Almere dan de respondenten die geen straatintimidatie hebben meegemaakt, 85% versus 45% (zie figuur 11).

Het percentage dat 58% van de respondenten zich wel eens onveilig voelt in Almere is vrij hoog. Uit de Veiligheidsmonitor van het CBS (2023) blijkt dat 43% van de Almeerders zich wel eens onveilig voelt. Dit hoge percentage kan misschien verklaard worden door de 'self reporting bias', zoals deze wordt omschreven in de inleiding.

Figuur 12: Hoe vaak voelt u zich onveilig op de volgende plekken? (% vaak + altijd, n=345)

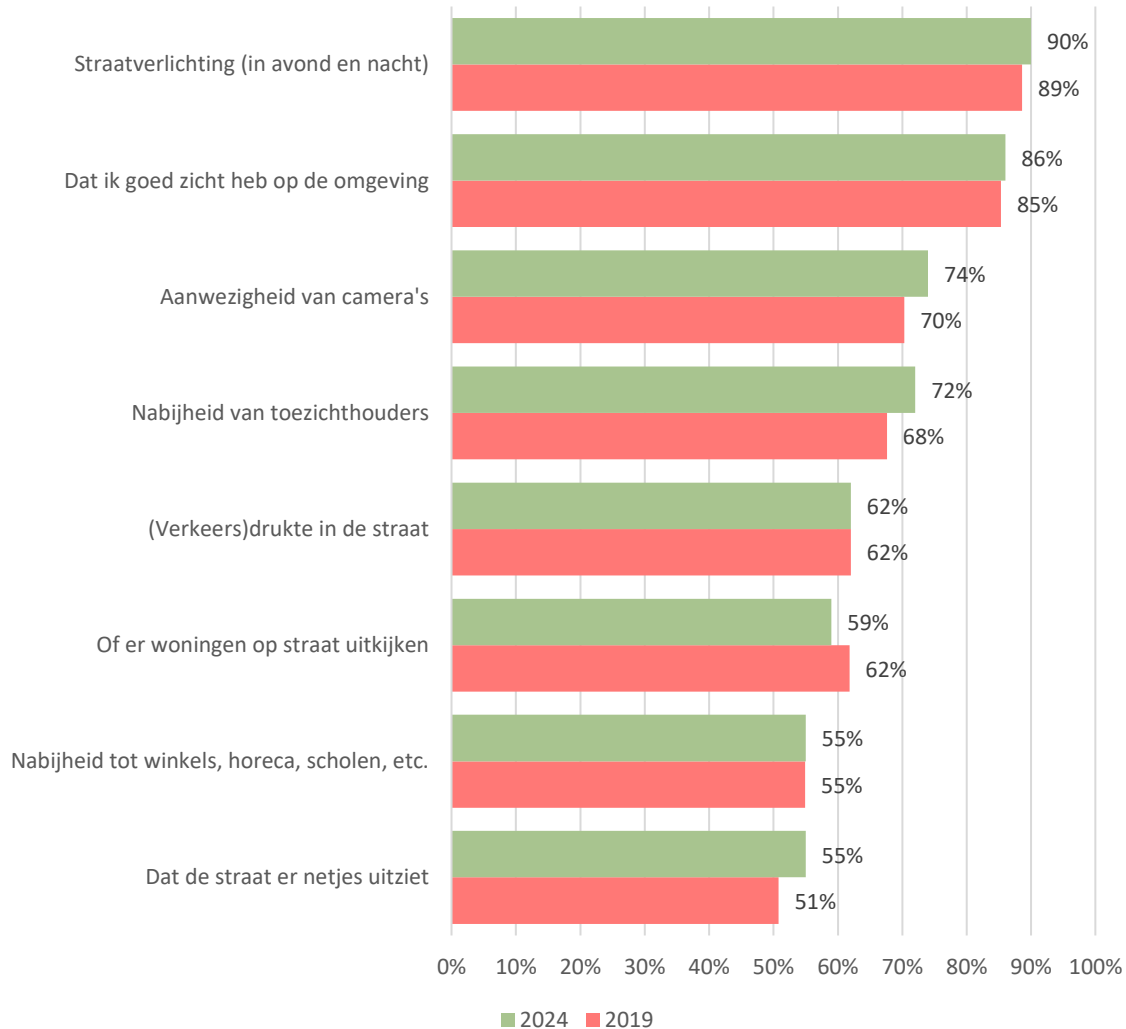

Aan de respondenten die zich onveilig voelen, is gevraagd waar ze zich onveilig voelen, zie figuur 12. Deze grafiek laat zien dat mensen die straatintimidatie hebben meegemaakt zich overal onveilig voelen dan mensen die geen straatintimidatie hebben meegemaakt.

Het openbaar vervoer wordt als het onveiligst ervaren; in de vorige peiling voelde 23% van de mensen die straatintimidatie hebben meegemaakt zich in het OV onveilig. Dit is in 2024 gestegen naar 36%. Bij de mensen die geen straatintimidatie hebben meegemaakt was dit 7% in 2019 en 13% in 2024.

Gevoelens

Figuur 13: Als u geconfronteerd wordt met intimiderend gedrag op straat, hoe belangrijk zijn de onderstaande zaken voor uw veiligheidsgevoel? (% (heel) belangrijk, n=436)

Van de respondenten die straatintimidatie hebben meegemaakt vindt 90% straatverlichting (heel) belangrijk voor het veiligheidsgevoel. Ook door zicht op de omgeving (86%), aanwezigheid van camera's (74%) en nabijheid van toezichthouders (72%) voelen de respondenten zich veiliger (zie figuur 18).

De uitkomsten komen vrijwel overeen met de vorige peiling.

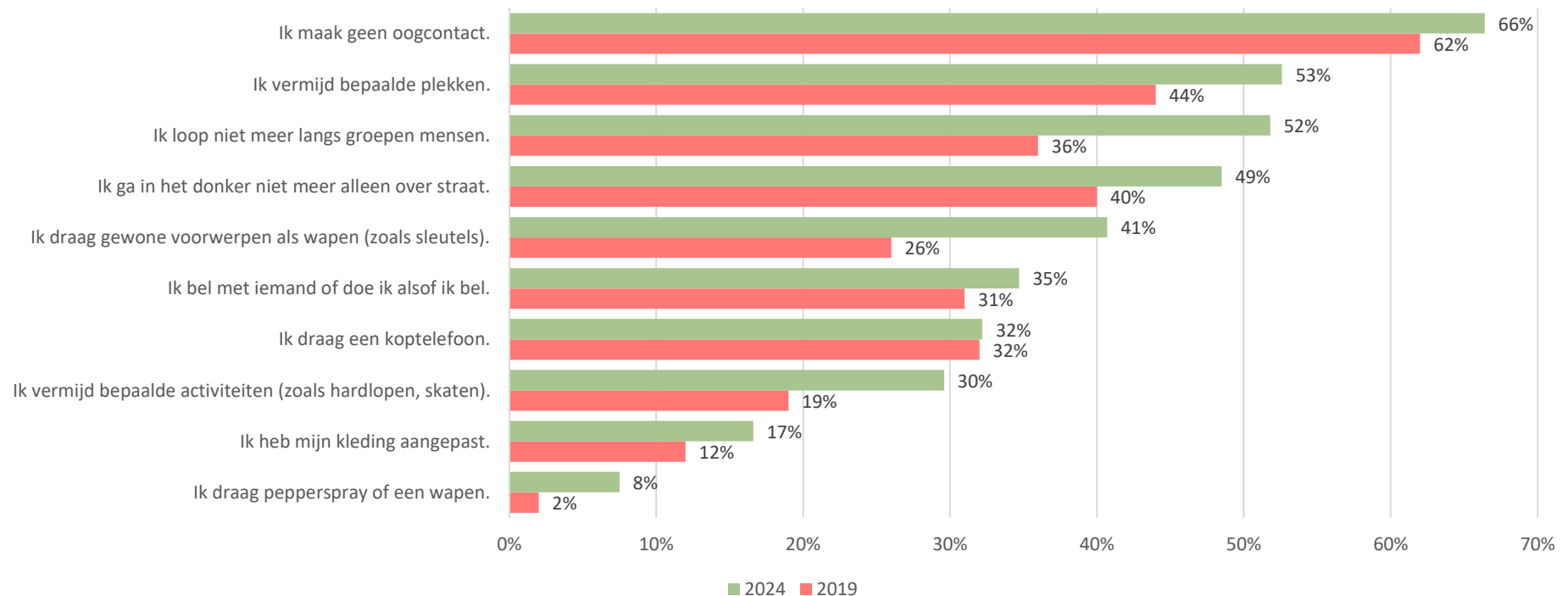
Gevolgen voor gedrag

Door de ervaringen met straatintimidatie kunnen, naast onveiligheidsgevoelens, ook aanpassingen van het gedrag plaatsvinden. Vrouwen en mannen kunnen zich minder veilig, vrij of prettig voelen op straat en kunnen hun gedrag gaan aanpassen om straatintimidatie te voorkomen. De ervaringen dwingen mensen om keuzes te maken die ze wellicht anders niet hadden genomen. Ook in dit onderzoek zijn verschillende gedragsaanpassingen naar voren gekomen (zie figuur 13).

Van de respondenten die straatintimidatie hebben meegemaakt, geeft 71% aan dat deze ervaringen effect hebben gehad op hun gedrag, in 2019 was dit 59%. Van de respondenten die straatintimidatie hebben meegemaakt en het gedrag hebben aangepast geeft 66% aan geen oogcontact te maken (in 2019 was dit 62%), bepaalde plekken te mijden (53%, in 2019 was dit 44%) en 52% loopt niet meer langs groepen mensen (in 2019 was dit 36%).

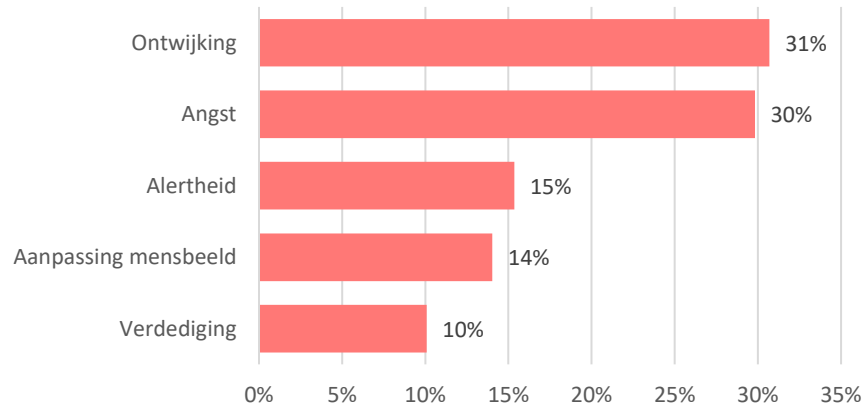
Om zich veiliger te voelen draagt 41% gewone voorwerpen als wapens bij zich (in 2019 was dit 26%) en 8% draagt daadwerkelijk een wapen bij zich (in 2019 was dit 2%).

Figuur 14: Wat voor effect hebben deze ervaringen op uw gedrag? (n=301)

Gevolgen voor gedrag

Figuur 15: Wat voor effect hebben deze ervaringen op uw gedrag? (n=228)

Ontwijking:

"Ik ga niet meer, alleen over straat. Ik blijf binnen als het donker is. Ik ga zo min mogelijk met het ov"

"Ik heb een langeafstandsrelatie en hou rekening met de reis zodat ik of opgehaald kan worden door mijn vader of niet meer bij het bus station onder station sta na 22.00."

Angst:

"Angstig. Niet willen in de avond fietsen naar de sportschool. Bang voor mijn eigen kinderen die buiten spelen."

"Het maakt me angstig zulk brutaal gedrag. Een jonge gast, met vrienden, die schietgeluiden maakt al lachend."

Alertheid:

"Extreme alertheid als ik op bepaalde tijdstippen langs sommige groepen loop. Meestal handen in me zak, paraatheid om voorwerp eruit te halen."

"Ik voel me alsof ik continu alert moet zijn."

De respondenten hebben via een open vraag kunnen aangeven of de ervaringen met straatintimidatie nog een ander effect hebben gehad op hun gedrag; 228 mensen hebben deze vraag beantwoord. Hun reacties zijn samengevat te zien in figuur 14 en in enkele voorbeelden van citaten hieronder.

Aanpassing mensbeeld:

"Ik ontloop bepaalde bevolkingsgroepen en heb er een hekel aan gekregen. Voel me in de steek gelaten door de overheid."

"Wantrouwen in asielzoekers. Ik kan in mijn eigen woonplaats niet veilig over straat. Ik kom uit Amsterdam, daar nooit last gehad. Nu met overdaad aan buitenlanders in Almere niet veilig. Verhouding is volledig zoek. Voel mij buitenlander in eigen stad."

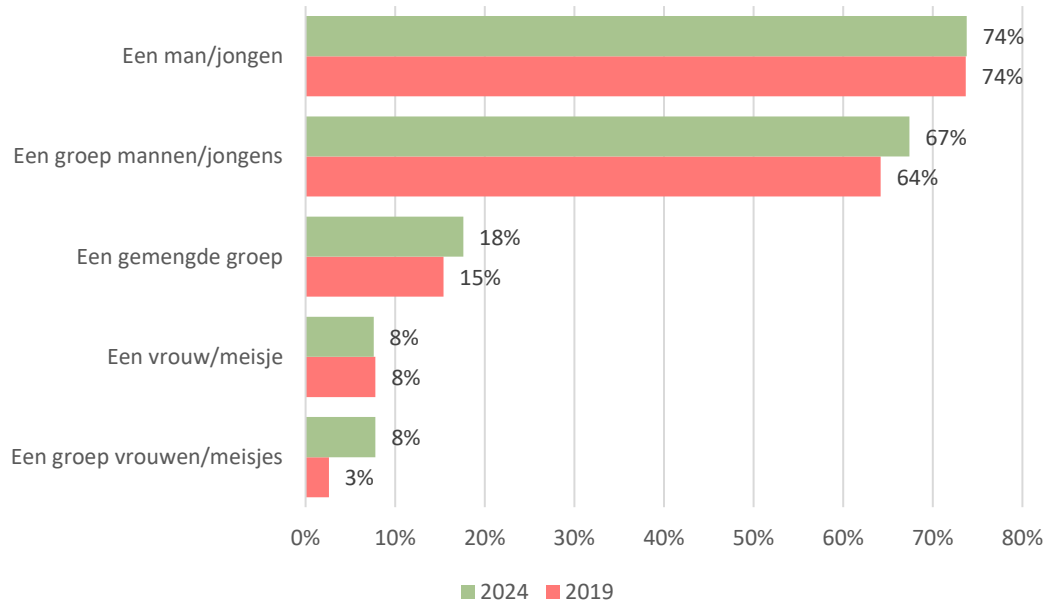
Verdediging:

"Ik loop extra hard langs dit soort mensen en neger ze alsof ze niet bestaan. Ik maak geen oogcontact. Daarnaast ben ik op mijn hoede, ben klaar om te vechten als het nodig is."

"Ik word sneller boos als men me aanstaart, voor m'n neus tuft of een opmerking maakt. Ik maak dezelfde opmerking terug, neger het, of maak een foto van de persoon. Ik walg en kots ervan. Als ze niets positiefs te melden hebben, moeten ze hun snater houden. Ze moeten me met rust laten. Ik begrijp niet dat men zich geveleid kunnen voelen als ze je intimideren."

De daders

Figuur 16: Kunt u aangeven wie de dader is of wie de daders meestal zijn? (meerdere antwoorden mogelijk, n=458)

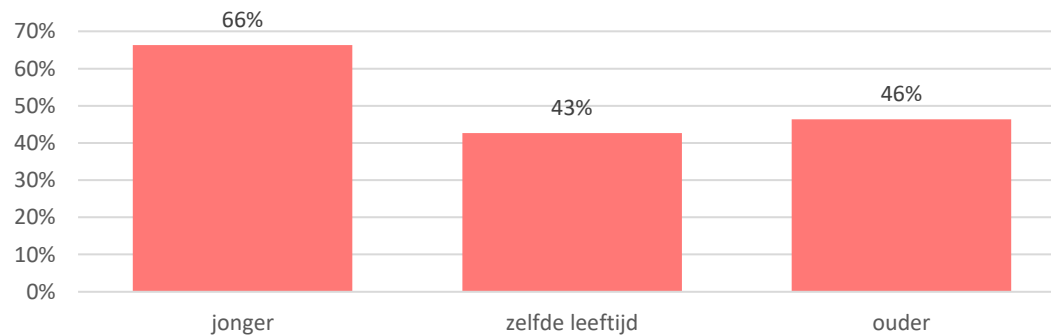

In de enquête is ook een vraag opgenomen over de daders, zie figuur 15. Op de vraag 'kunt u aangeven wie de dader is of wie de daders meestal zijn?' antwoordt driekwart van de respondenten met 'jongen of man' en 67% met 'een groep mannen of jongens'.

Ook een vrouw of meisje kan dader zijn, 8% van de respondenten geeft dit aan.

Opvallend is de stijging van 'een groep vrouwen of meisjes' als daders. In 2019 gaf 3% aan dat zij de daders van straatintimidatie waren, in 2024 is dit gestegen naar 8%.

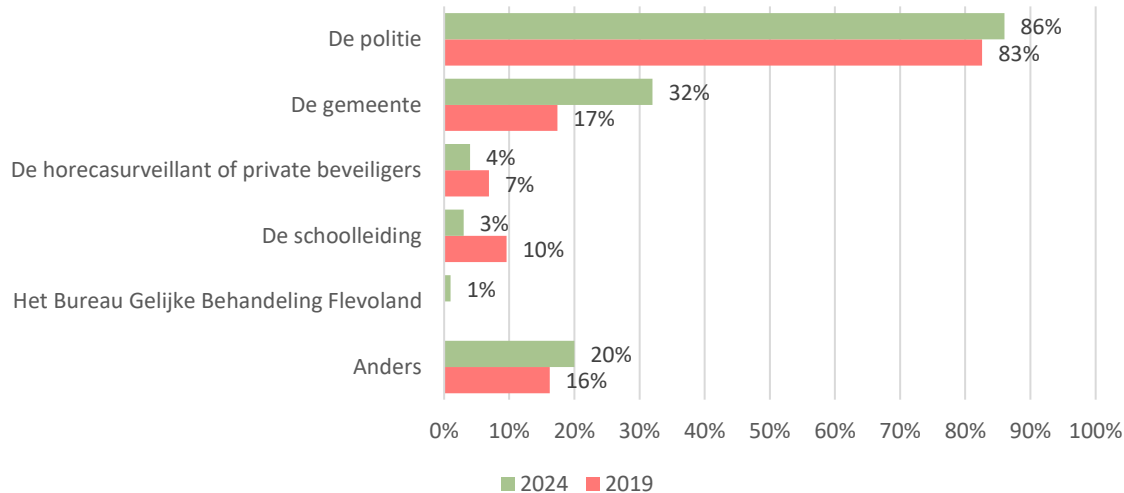
Figuur 17: De geschatte leeftijd van de dader(s) van straatintimidatie (meerdere antwoorden mogelijk, n=457)

Figuur 16 laat de geschatte leeftijd van de dader(s) zien. Volgens de respondenten is 66% van de daders van de door hun ondervonden straatintimidatie jonger dan dat zijzelf zijn. Bijna de helft (46%) is ouder en 43% is van dezelfde leeftijd.

Melding en aanpak

Figuur 18: Kunt u aangeven bij wie u straatintimidatie heeft gemeld of aangegeven? (meerdere antwoorden mogelijk, n=77)

Zeventien procent van de mensen die wel eens te maken heeft gehad met straatintimidatie, heeft hiervan aangifte gedaan of dit gemeld. Bij de vorige peiling in 2019 was dit 13%.

Het merendeel van de respondenten die dit hebben gemeld, heeft contact opgenomen met de politie. Op de tweede plaats staat de gemeente, dit kan zijn dat er een melding is gemaakt bij handhaving, dat er gesproken is met de veiligheidsmanager of met de wijkmanager (zie figuur 17). Opvallend is de stijging van het aantal meldingen bij de gemeente; van 17% in 2019 naar 32% in 2024.

De meeste respondenten die te maken hebben gehad met straatintimidatie hebben hier geen melding van gemaakt of aangifte gedaan bij de politie (83%). Ruim de helft (58%) geeft aan dat het geen zin heeft of dat het niet ernstig genoeg was om aangifte te doen. Enkele voorbeelden:

“Het gebeurt vaak zo snel en niet erg genoeg om de politie hierover te bellen.”

“Het voelt nooit alsof het erg genoeg is om andere lastig mee te vallen, ik neem aan dat er belangrijkere dingen om te doen zijn voor de politie.”

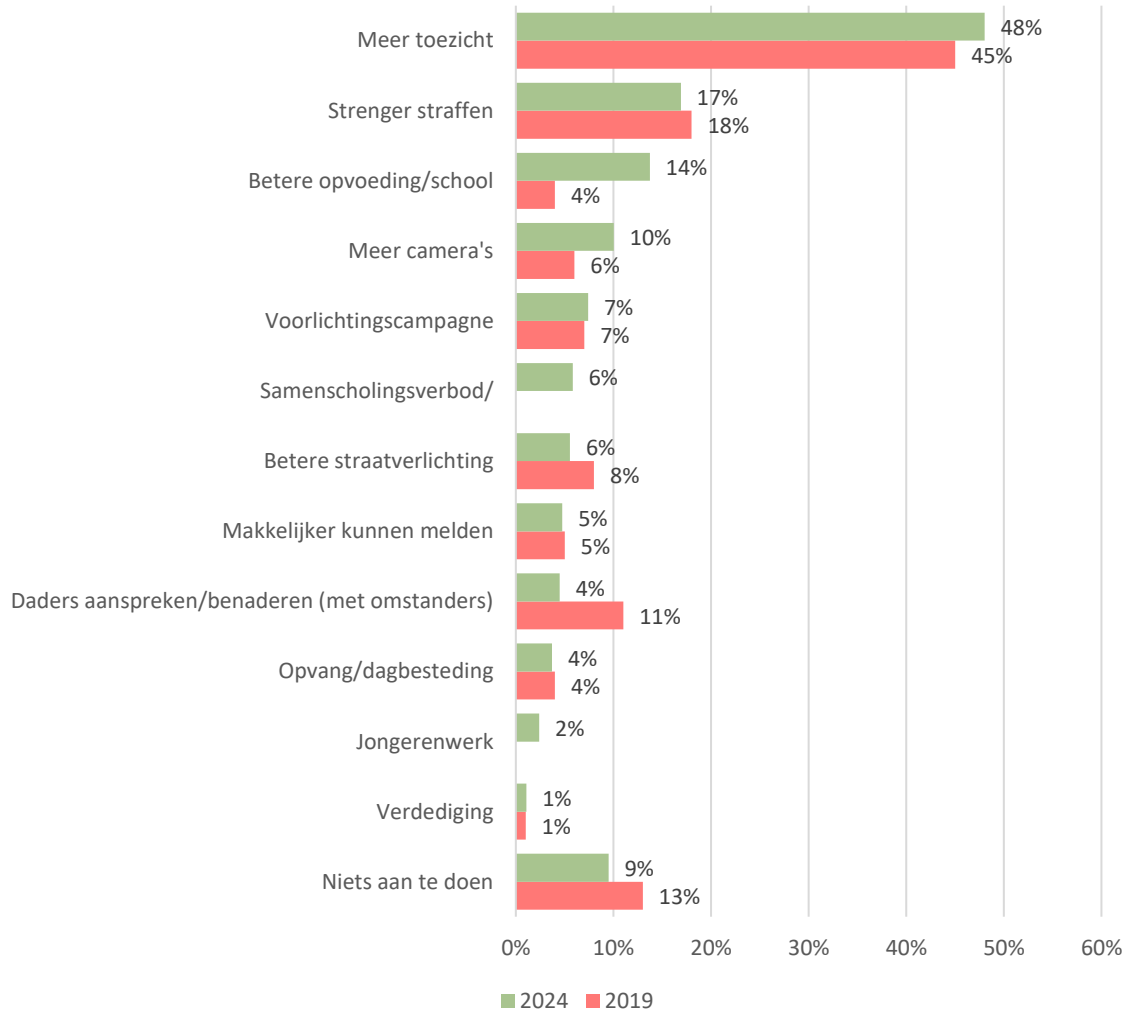
“Omdat ik het niet als bedreigend heb ervaren.”

“Omdat het niet strafbaar is om iemand dreigend aan te kijken/na te staren.”

Een derde is van mening dat de politie er toch niets mee doet, 4% is bang om aangifte te doen en 3% weet niet waar ze de straatintimidatie kunnen melden. De overige 2% zegt dat de politie er al mee bezig is of dat iemand anders heeft gemeld.

Melding en aanpak

Figuur 19: Hoe zou volgens u straatintimidatie het beste kunnen worden aangepakt? (meerdere antwoorden mogelijk, n=379)

Tenslotte is de open vraag aan de respondenten gesteld, die straatintimidatie hebben meegemaakt, hoe volgens hen straatintimidatie het beste kan worden aangepakt. In totaal hebben 379 personen van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. De antwoorden zijn gegroepeerd en weergegeven in figuur 19.

De meest genoemde oplossingen vallen onder de categorieën 'meer toezicht' (48%) met name door politie en handhaving en 'strenger straffen' (17%).

Naast uiteenlopende oplossingen als verbeteren van de straatverlichting, voorlichting, betere opvoeding en zorgen voor opvang of dagbesteding, denkt ook 9% van de respondenten dat er niets aan te doen valt.

Voorbeelden van de open antwoorden van figuur 19

Meer toezicht:

“Meer toezicht, handhavers of zo iets die vaker rond lopen.”

“Veel en ook echt veel meer politie op straat. De standaard schreeuwende zwervers rondom het station gewoon een gebiedsverbod opleggen ipv maar elke keer sussen en het ontruimen van de voetbalkooi tegenover de Aldi.”

Strenger straffen:

“Strengere straffen, aangiftes serieus nemen, slachtoffer geloven en serieus nemen.”

“Er moet weer respect en ontzag komen voor de politie. Jongeren hebben er lak aan. Strengere straffen. Misschien nieuwe campagnes tegen straatintimidatie en de gevolgen hiervan voor de slachtoffers.”

Daders aanspreken/benaderen (met omstanders)

“Een oplossing zou kunnen zijn een veilige omgeving te creëren en dat er in het openbaar vervoer door conducteurs op wordt gelet, maar ook dat omstanders een oogje houden op de omgeving.”

“Denk niet dat dit mogelijk is. Maar wat meer surveillance van politie en boa's zou kunnen helpen. Camera toezicht ook iets maar je kan moeilijk overal camera's plaatsen. Misschien mensen bewuster maken dat het verschil kan maken als ze voor iemand opkomen, dat ze het niet laten gebeuren en dat ze er zelf ook een stukje verantwoordelijk in hebben.”

Betere straatverlichting

“Je kan je alleen geïntimideerd voelen in situatie of plekken waar je je al sowieso onveilig voelt. Dit zijn meestal plekken met weinig licht, weinig mensen, geen camera's en waar het bekend is dat er in de omgeving rare mensen rond lopen 's nachts. Dus meer licht op plekken waar het echt te

donker is. Eén straatlamp kan al een groot verschil maken. En camera's bij bushaltes en plekken waar mensen vaker staan is handig. Kleine scenario, je staat te wachten op je bus 's nachts, bussen komen om het half uur. Er komt een persoon aanlopen met zijn handen in zijn zakken, donker gekleed, en je ziet zijn gezicht niet goed door een capuchon. Je zou je wat ongemakkelijker voelen als je lang moet wachten naast zo een man, vooral als hij je gaat aanstaren en steeds dichterbij komt. Een camera die goed te zien is zou ervoor zorgen dat zulke mensen letten op wat ze doen en dat dat potentieel gevolgen heeft. Daders van intimidatie zijn meestal mensen die denken en weten dat ze moeilijk te pakken zijn aangezien de omgeving donker is en er weinig toezicht is.”

“Meestal volstaat het (in mijn geval) om rustig te blijven en even te praten. Over het algemeen? Zorg voor goede verlichting en overzichtelijke situaties. Veel meer kun je niet doen.”

Voorlichtingscampagne

“Voorlichting aan jonge jongens. Op den duur denk ik dat dat telt als preventie. Ik geef les op de middelbare school. Je moet ze echt leren hoe om te gaan met andere (vrouwelijke) mensen. Ze hebben geen idee. Tegenwoordig zijn er ook veel vrouwonvriendelijke rolmodellen (Andrew Tate bijvoorbeeld).”

“Door burgers die aangifte doen als hun zoiets overkomt, vervolgens dat dit streng wordt aangepakt en niet bij een melding blijft die verder niet opgepakt wordt. Zo krijgen burgers een veilig gevoel en weten ze hoe ze de volgende keer moeten handelen als zoiets zich weer afspeelt. Duidelijke regels/straffen voor straatintimidatie. Genoeg info over hoe verder handelen voor burgers als straatintimidatie zich voordoet.”

Melding en aanpak

Meer camera's

"Meer camera's, wijkagent weer zichtbaar de wijk in. Ik zou zeggen bij elke nieuwe bewoner een gesprek. Maandelijks met de buurt een gesprek voor iedereen om signalen door te geven. Tevens moeten bushaltes en busstationsterreinen vind ik afgesloten worden met poortjes en de busbaan met hekken. Dit zou idd wat kosten, maar dan wordt het ov eindelijk echt veilig. Kijk eens naar Tokyo voor het idee om te zien hoe men daar stations afsluit en ook perrons. Ja het kan heus wel. Als we maar willen."

"Meer toezicht door middel van het inzetten van wijkagenten, camera's, etc"

Betere opvoeding/school

"Ik wil even aangeven dat ik het waardeer dat dit onderzoek wordt uitgevoerd, maar dat ik mij enorm frustrer dat keer op keer het beleidsadvies neerkomt op een app waar vrouwen/meisjes wordt gevraagd aan te geven waar zij hebben gelopen om vervolgens het advies te krijgen daar niet meer heen te gaan in een bepaald seizoen, op een bepaald tijdstip. Ik ben geboren en getogen in deze stad en heb het recht te gaan en te staan waar ik wil zonder lastig gevallen te worden. Ik hoop dat er dit jaar na aanleiding van het onderzoek beter wordt ingezet op onderwijs zodat op jonge leeftijd mannen/jongens en anderen wordt geleerd wat voor type gedrag niet kan of mogelijk intimiderend ervaren kan worden. Het adviseren van vrouwen en meisjes om zich niet op bepaalde plekken/tijdstippen te vertoeven is geen oplossing. En ik ben nog nooit twee keer op dezelfde plek geïntimideerd. Het toesturen van meer wijkagenten naar plekken waar de intimidatie heeft plaatsgevonden helpt mogelijk enigszins, maar het gebeurt net zo goed onherkenbaar. Een man is een keer ruim 10 minuten naast mij gelopen en heeft onbeschofte vragen gesteld. Ik durfde alleen netjes te antwoorden omdat ik niet weet waartoe hij in staat is. Op afstand lijkt het op een doodnormaal gesprek. Vraag is of onderzoek als dit ook voldoende wordt belicht vanuit de beleving van de persoon die intimideert. Hoe dat te doen zonder sociaal wenselijke antwoorden weet ik niet. Maar dat is mijn

suggestie."

"Sneller daders bestraffen ipv enkel een foei te geven en misschien ouders ook bestraffen van minderjarige zodat ze beseffen dat ze hun kind een opvoeding moeten geven."

Opvang/dagbesteding

"Meer constructieve hulp en dag- en avondbesteding voor de mensen die gebruikmaken van de daklozenopvang. Meer faciliteiten voor jeugd in Almere en meer begeleiding voor ouders van kansarme jongeren/kinderen die laat op straat zijn."

"In Almere Poort zijn er te weinig voorzieningen voor jonge pubers. Skatepark, ruimte basketbal of andere activiteiten gratis voor kinderen."

Makkelijker kunnen melden

"Door het makkelijk toegankelijk te maken om het te melden op een plek waar mensen zich veilig, op hun gemak en gehoord voelen. En dat deze meldingen serieus genomen worden waardoor daders makkelijker/sneller gevonden kunnen worden en op een gepaste manier aangesproken/gestraft."

"Het maken van meldingen makkelijker maken, maar ook de zekerheid dat er wat met jou melding gedaan wordt."

Verdediging

"Zelfverdediging en voor jezelf opkomen aanleren bij mensen die hier last van hebben. Extra bewaking bij gevoelige/onveilige plekken."

"Beter toegang tot zelfverdedigingsmiddelen. Dus pepperspray etc."

Niets aan te doen

“Ik zou het niet weten. Het zit diepgeworteld in de man. Sissen is niet leuk, het is geen compliment, het is bedreigend en ik durf mij steeds minder vaak op straat te vertonen.”

“Geen idee. Naar mijn idee is dit een mannelijke mentaliteit van bepaalde afkomsten. En handhaving is beperkt waardoor de mogelijkheid in grote mate aanwezig is. Als handhaving zichtbaar in grote getallen aanwezig is dan kan het afnemen. Maar mogelijk verplaatst het zich dan weer.”

Jongerenwerk

“Meer betrokkenheid van de ouders op straat, zodat de jeugd beter begeleid wordt en anders jeugdhulpverlening inschakelen.”

“Meer voorlichting, meer zogenaamde buurtvaders/jongerenwerkers die jongens aanspreken op hun gedrag, meer politie op straat om gevoel van veiligheid te vergroten, in sommige gebieden / op bepaalde tijden een soort samenscholingsverbod.”

Samenscholingsverbod

“Samenscholing in de nacht in de stad verboden maken.”

“Bij groepen hangjongeren begint het bij de opvoeding. Bij ouderen zijn het vaak daklozen, verlaafden en bedelaars. Actiever en strenger deze mensen wegsturen.”

Melding en aanpak

Uit de open antwoorden valt op dat sommige respondenten de definitie van straatintimidatie heel ruim interpreteren in de vorm van overlast. Bijvoorbeeld verkeersoverlast van fietsers of scooters, overlast van bedelaars of verslaafden, jeugdoverlast en overlast van de burens. Enkele voorbeelden:

Zwervers:

*“Verplaats het Leger des Heils gebouw naar **een** afgelegen plek en zorg dat zwervers actief weggestuurd worden op publieke plekken. Een straatverbod voor zwervers dat gehandhaafd wordt en meer blauw op de straat.”*

“Veel meer doen tegen rondhangende groepen mannen en dronken zwervers weren. Veel meer toezicht bij locaties waar bijv. Veel mannen rondhangen of veel dronken zwervers zijn. Bijvoorbeeld: stations in Almere, winkelpassages (bijv. Stad/Muziekwijk), drukke bushaltes van de centrum.”

Verkeer:

“Meer handhaving zodat mensen zich aan de wetten moeten houden. Wanneer ik mensen aanspreek op hun gedrag zoals het parkeren op een plek waar het niet mag, dan krijg ik 9/10 keer een grote mond. Dit zijn vooral mensen die in de sociale huursector wonen, dus in die gebieden moet meer gehandhaafd worden.”

“Onmiddellijk verbaliserend optreden en opgevoerde scooters en fietsen direct in beslag nemen.”

Jeugd:

“Meer faciliteiten voor jeugd in Almere en meer begeleiding voor ouders van kansarme jongeren/kinderen die laat op straat zijn.”

“Meer vermaak voor kinderen in puberleeftijd Zit nu zeer groot gat 15-18 jarigen weinig tot nergens welkom. En vaker door contact te maken met de jeugd voordat het fout gaat. Lessen op scholen intensiveren door dingen te doen met de jeugd (mbo en vo).

Burens:

“Aangiften serieus nemen en handelen. Nu wordt er pas wat gedaan als we echt in elkaar geslagen zijn en dan nog heb je videobewijs nodig. Het video bewijs wat er is, is volgens de politie niet voldoende. Zodoende zijn we maar gestopt met de politie bellen, terwijl we wel terreur ondervinden van de burens.”

Afkomst:

“Het is de geboren mentaliteit en opvoeding van de mannen van islamitische afkomst. De vrouw is voor hen een minderwaardig persoon. Dus hoe minder import, hoe beter.”

“Dit is een klein beetje vragen naar de bekende weg. U weet net zoals ik uit welk land in Noord Afrika de meeste herrieschoppers / criminelen komen. Zolang iedere gemeente dit blijft wegstoppen / ontkennen / goedpraten zal er NOOIT iets veranderen. Ik ben geen racist en ik discrimineer niet. Dit zijn feiten!”

Samenvatting

Uit dit herhalingsonderzoek naar straatintimidatie blijkt dat straatintimidatie is toegenomen, in 2019 gaf 24% respondenten aan wel eens met een vorm van straatintimidatie te maken te hebben gehad, in 2024 is dit gestegen naar 40%. Uit de open antwoorden van verschillende vragen blijkt dat straatintimidatie breed wordt geïnterpreteerd. De respondenten ervaren onder andere overlast van zwervers en drugsverslaafden, verkeersoverlast, overlast van jongeren en lastige burens ook als straatintimidatie.

Het zijn voornamelijk jonge meisjes en jonge vrouwen die met straatintimidatie te maken krijgen. Ook de respondenten die behoren tot de LHBTIQA+-community worden vaker lastig gevallen dan de respondenten die aangeven niet tot deze community te behoren. Nagestaard worden en nageroepen worden met opmerkingen of beledigingen zijn de meest voorkomende vormen.

De meeste straatintimidatie komt voor op plaatsen waar veel mensen samenkomen of waar het druk is, zoals een winkelgebied of het openbaar vervoer. Straatintimidatie komt het meest voor in het centrum van Almere Stad, station Almere Centrum, het Busplein en bushaltes door de stad.

Straatintimidatie komt niet in alle jaargetijden evenveel voor, maar er zijn ook geen momenten waarop het helemaal afwezig is. In de zomer en de lente ervaren de respondenten het meeste last te hebben van straatintimidatie. Ook speelt het voornamelijk in de vooravond en avond af. In vergelijking met het onderzoek van 2019 is er weinig verschil te zien bij waar en wanneer straatintimidatie plaatsvindt.

De ernstige vormen van straatintimidatie, zoals ongewenst aangeraakt of betast worden en achterna gelopen of achterna gefietst worden komen minder voor dan de andere vormen. De ernstige vormen van straatintimidatie worden door de respondenten naar verhouding vaker als bedreigend ervaren.

Respondenten die straatintimidatie hebben meegemaakt voelen zich onveiliger dan respondenten die dit niet hebben meegemaakt.

In vergelijking met het vorige onderzoek passen meer respondenten die straatintimidatie hebben meegemaakt hun gedrag aan; in 2019 paste 59% het gedrag aan, in 2024 71%.

De dader is meestal een jongen/man of een groep jongens/mannen. Volgens de respondenten is twee derde van de daders jonger dan dat zijzelf zijn.

De meeste respondenten die te maken hebben gehad met straatintimidatie hebben hier geen melding van gemaakt of aangifte gedaan bij de politie. Ruim de helft geeft aan dat het geen zin heeft of dat het niet ernstig genoeg was om aangifte te doen. Zeventien procent van de mensen die wel eens te maken heeft gehad met straatintimidatie heeft hiervan aangifte gedaan of dit gemeld.

Door straatverlichting, zicht op de omgeving, aanwezigheid van camera's en nabijheid van toezichthouders voelen de respondenten zich veiliger. Volgens hen kan straatintimidatie het beste worden aangepakt door meer toezicht en de daders strenger te straffen.

Colofon

De gegevens voor dit onderzoek zijn verzameld, bewerkt en gepresenteerd door team Onderzoek & Statistiek van de gemeente Almere

Uitvoering en rapportage

Gemeente Almere / BVLS /Onderzoek & Statistiek
Mirjam Boon

Contactgegevens

Gemeente Almere
Postbus 200
1300 AE Almere

onderzoek&statistiek@almere.nl
OenS.almere.nl

© Gebruik van gegevens uit dit rapport is alleen toegestaan met bronvermelding.

Projectnummer P2024-006

